

Arja Juvonen ps

Kirjallinen kysymys vuoden 2015 kansalaisaloitteen rattijuopumustuomioiden tiukentamisesta käsittelyn yhteydessä hyväksyttyjen lausumien toteuttamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunta käsitteli keväällä 2015 kansalaisaloitetta rattijuopumusrangaistusten tiukentamisesta. Aloite jätettiin 17.8.2013, ja se sai yli 62 000 kannatusilmoitusta. Lakivaliokunta esitti mietinnössään, että eduskunta hyväksyy kuusi kansalaisaloitteeseen liittyvää lausumaa, jotka eduskunta myös hyväksyi. Muutoin kansalaisaloite hylättiin.

Vuonna 2019 ilmestyi Valtioneuvoston kanslian julkaisu "Rattijuopumuksen rangaistuskäytäntö sekä rattijuopumuksen, törkeän rattijuopumuksen ja törkeän liikenneturvallisuuden vaarantamisen ajokieltokäytäntö".

Julkaisu sisältää tärkeää tietoa, ja siinä käsitellään myös huumausaineisiin liittyvää tietoa ajoliikenteessä. Valtioneuvoston julkaisu on yksi toimi esitettyjen lausumien käytäntöönpanoon. Rattijuopumuksesta annetut rangaistukset on saatava tasolle, joka vastaa rikoksen moitittavuutta. Rattijuopumusrikoksissa uhreina ovat usein täysin sivulliset henkilöt. Rikoksista annettujen tuomioiden on oltava myös kansalaisten oikeustajun mukaisia. Kasvavana ilmiönä voidaan nähdä myös lisääntyvien huumeuskien määrä.

Huumeiden vaikutuksen alaisena ajaminen lisääntyi vuonna 2020 edelliseen vuoteen 2019 verrattuna kolmanneksella. Poliisin tilastojen mukaan vuonna 2020 huumeista jäi kiinni 10 800 kuljettajaa. Heistä reilut 9 300 ajoi pelkästään huumeiden vaikutuksen alaisena, ja loput olivat käyttäneet huumeiden lisäksi myös alkoholia. Vuonna 2020 huumeuskeja jäi kiinni liikenteessä ensimmäistä kertaa Suomen historiassa yhtä paljon kuin alkoholihumalassa ajaneita. (Lännen media 16.1.2021, Turun Sanomat.)

Helsingin Sanomat uutisoi poliisin tehostetusta liikennevalvonnasta kolmen viikonlopun aikana marras- ja joulukuussa 2022. Puhallutuksia tehtiin yli 50 000 autoilijalle. Kahtena edellisenä vuotena koronavirusepidemia on vähentänyt puhallutuksia. (7.12.2022)

Poliisin puhallusratsioissa huumeuropausten osuus kasvoi vuodesta 2021. Vuonna 2022 epäillyistä liikennejuopumuksista lähes kolmannes koski huumeiden käyttöä, kun edellisenä vuonna huumeuropausten osuus oli noin neljännes.

Kirjallinen kysymys KK 659/2022 vp

Alkoholin tai/ja huumeiden vaikutuksen alaisena ajaminen liikenteessä on välinpitämätöntä ja tuomittavaa. Tällainen toimintatapa on saatava loppumaan. Jokaisen tieliikenteessä liikkuvan tulee voida liikkua turvallisessa ympäristössä ilman pelkoa rattijuopon tai huumeidenkäyttäjän kohtaamisesta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus on ryhtynyt vuoden 2015 kansalaisaloitteen rattijuopumustuomioiden tiukentamisesta käsittelyn yhteydessä hyväksytyjen lausumien toteuttamiseksi,

miten hallitus näkee nykyisen rangaistusasteikon ja tuomiokäytännön riittävyyden ja oikeasuhtaisuuden rattijuopumusrikoksissa ja

miten hallitus ennaltaehkäisee rattijuopumuksia liikenteessä?

Helsingissä 3.1.2023

Arja Juvonen ps